

te verdrijven. Daarbij waren eenige op zich zelf staande feiten de vijandige stemming komen verscherpen: de onbescheiden gepubliceerde en voor de Unie-regeering weinig aangename brief van den (vervolgens teruggeroepen) Spaanschen gezant Dupuy de Lôme en, vooral, de ramp van de *Maine*.

Dit onheil had, het is niet te verwonderen, een ontzaglijken indruk gemaakt. Terecht of niet, er is nauwelijks iemand in de Unie, die daarbij niet aan boos opzet, althans medeweten, van de Spaansche autoriteiten geloofte. Het rapport der Spaansche commissie, sedert uitgebracht, bevat zeer verstandige beschouwingen, leidende tot de conclusie dat de ontploffing door een inwendige oorzaak moet zijn veroorzaakt. Toch raakt ook de onpartijdigste aan het twijfelen, waar hij, nagenoeg dadelijk na het uitbreken van den oorlog, den Spaanschen admiraal Beranger hoort verklaren, dat de haven van Havana reeds op last van Canovas door een expert van elektrische en automatische torpedo's was voorzien en dat een Engelsche firma in 1888 en 1896 onderzeesche mijnen en torpedo's aan Spanje geleverd had, waarvan o. a. Havana zijn deel kreeg.

Mac Kinley had dan van het Congres de gevraagde opdracht, het bevel, verkregen en de onderteekening van de resolutie, anders de hoogste sanctie van een besluit der wetgevende macht, was in dit geval niet veel meer dan een formaliteit. De Spaansche regeering had erop gerekend, dat het onmiddellijk zou geschieden en don Luis Polo de Bernabé, de ambassadeur te Washington, had last om dadelijk daarna te vertrekken. Met de motie van het Congres, onderteekend door het hoofd van den Staat, achtte Spanje de vreemde inmenging in zijn koloniale aangelegenheden begonnen en dit was reden om de diplomatieke betrekkingen af te breken.

De Amerikaansche regeering ware in dit geval met het ultimatum, dat zij Spanje wenschte te stellen, en voor welks termijn zij eenigszins reclame-achtig achtereenvolgens drie verschillende tijdstippen bepaalde, blijven zitten en dat wilde zij niet. Op meer slimme dan waardige wijze wachtte Mac Kinley met het zetten van zijn handteekening onder de resolutie, totdat het ultimatum was opgesteld en Bernabé, die op het bericht van de onderteekening zat te wachten om zijn paspoort te vragen, kreeg resolutie en ultimatum tegelijk thuisgestuurd, nadat beider inhoud reeds aan Woodford te Madrid was overgeseind met den last dien ter kennis van het kabinet Sagasta te brengen. Bernabé verliet Washington, maar het kabinet te Madrid redde zijn houding door zeer handig aanstonds bekend te laten maken, dat het geen ultimatum wenschte te ontvangen en door den gezant Woodford zijn paspoort te geven, zoodat deze niet in staat was den termijn af te wachten en Madrid den rug moest toekeeren. Op hoogen toon werd uit Washington verklaard, dat de verantwoordelijkheid voor het uitbreken van den oorlog nu op Spanje kwam te rusten, maar Europa haalde over die bewering de schouders op en meende dat het diplomatiek succes in dezen niet aan de overzijde van den Oceaen behaald was.

In houding en manieren heeft de aristocratische hidalgo ook overigens zich